

Klagenemnda for godkjenning av utenlandsk
utdanning og yrkesgodkjenning

Klagenemnda for godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkesgodkjennings avgjørelse av 26. juni 2026

Sak: 2026/0719

Klager: A

Saken gjelder: Klage over vedtak om avslag av godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring

Saken gjelder klage over vedtak fattet av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) den 19. november 2025. I vedtaket avslo HK-dir klagers søknad om å få godkjent kvalifikasjonen «betonuotojas» som sidestilt med norsk fag- og yrkesopplæring, jf. opplæringslova § 23-3. HK-dir begrunnet avslaget med at klagers opplæring er på grunnskolenivå i Latvia, og derfor ikke er sidestilt med norsk fag- og yrkesopplæring. Klagenemnda for godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkesgodkjenning tok ikke klagen til følge og opprettholdt HK-dirs vedtak.

Klagenemndas medlemmer: Henrik W. Bärnholdt, Kristin Seehusen, Miriam Thea Josefin Svenaeus Bakken Wallenborg, Øistein Frank Sundli og Taija-Riitta Blencke.

1 Sakens bakgrunn

- (1) A (heretter klager) søkte 30. september 2025 Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (heretter HK-dir) om godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring.
- (2) Klager søkte om å få godkjent kvalifikasjonen «betonuotojas», som sidestilt med norsk fag- eller svennebrev. Vedlagt søknaden var vitnemål for kvalifikasjonen fra Latvia [...], samt en norsk oversettelse av dokumentet.
- (3) HK-dir avslo søknaden 19. november 2025, begrunnet i at HK-dir vurderte at klagers kvalifikasjon ikke oppfylte kravet til nivå og omfang etter opplæringslova § 23-3. Klager påklaget vedtaket 2. desember 2025. Klager ønsket nærmere informasjon om hvorfor søknaden ble avslått. Klager viste til at utdanningen og dokumentene som var sendt inn tilsvarer et svennebrev/fagbrev, og at han har flere års arbeidserfaring innenfor faget.
- (4) HK-dir sendte 3. desember 2025 nærmere begrunnelse for vedtaket og veiledning til klager via e-post. Klager besvarte e-posten 8. desember 2025, og ba om at klagen skulle behandles videre.
- (5) HK-dir vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble dermed 23. mars 2026

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

oversendt Klagenemnda for godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkesgodkjenning sammen med HK-dirs innstilling i klagesaken.

- (6) Klager har i brev datert 23. mars 2026 fått informasjon om saksgangen for klagenemnda og frist til å inngi kommentarer til HK-dirs innstilling i saken, eller komme med andre merknader til saken. Klager har ikke sendt inn ytterligere merknader i saken.
- (7) Klagenemnda for godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkesgodkjenning avholdt nemndsmøte i saken 26. juni 2026.

2 HK-dirs vedtak

- (8) HK-dirs avslag av 19. november 2025 er begrunnet med at klagers kvalifikasjon ikke oppfylte kravet til nivå og omfang etter opplæringslova § 23-3.
- (9) HK-dir viste til at opplæringen ikke er på videregående nivå sammenliknet med norsk fag- og yrkesopplæring, ettersom klager gjennomførte opplæringen på grunnskolenivå. HK-dir viste til at fag- og yrkesopplæring i Litauen kan være på grunnskole- og videregående nivå, og at opplæringen må ligge på nivå 4 i det litauiske (LTKS) kvalifikasjonsrammeverket for å oppfylle kravet til nivå.
- (10) Videre vurderte HK-dir at varigheten på opplæringen, inkludert omfanget av praktisk opplæring i faget, ikke tilsvarer norsk fag- og yrkesopplæring. HK-dir bemerket i den forbindelse at de ikke vurderer arbeidserfaring som er blitt oppnådd etter at man fikk kvalifikasjonen.
- (11) HK-dir viste avslutningsvis til at kvalifikasjonen må inneholde mange av de vesentlige elementene i det aktuelle norske faget for å godkjennes, jf. opplæringslova § 23-3. Ettersom kvalifikasjonen ikke har samme nivå og omfang som norsk fag- og yrkesopplæring, har ikke HK-dir tatt stilling til om kvalifikasjonen inneholder vesentlige faglige elementer i et norsk fag.

3 Klagers argumentasjon

- (12) Klager er uenig i vurderingen og etterspør mer informasjon om grunnlaget for avslaget. Klager anfører at kvalifikasjonen tilsvarer et norsk svennebrev/fagbrev og derfor skal kunne godkjennes. Klager viser også til flere års arbeidserfaring i faget.

4 HK-dirs innstilling

- (13) HK-dir har i sin innstilling datert 13. januar 2026 opprettholdt sitt tidligere vedtak i saken, og fastholder i det vesentlige begrunnelsen for vedtaket. HK-dir har følgende ytterligere bemerkninger:
- (14) HK-dir har fastsatt utdypende retningslinjer for godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring:
 - 1) Kvalifikasjonen må være formell og være utstedt av en ansvarlig myndighet.
 - 2) Kvalifikasjonen må være basert på sluttført opplæring av minst 3 års varighet og inneholde minimum 1 års dokumentert praktisk opplæring.

- 3) Kvalifikasjonen skal i stor grad bygge på kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er tilsvarende som beskrevet i NKR nivå 4A, tilsvarende som norsk fag – og svennebrev. Kvalifikasjonens yrkesfaglige profil er det avgjørende element i godkjenning om sidestilling.
- (15) Ved vurdering av om en kvalifikasjon kan sidestilles med norsk fag- og yrkesopplæring, vil direktoratet ta utgangspunkt i om kvalifikasjonen har «same nivå» som norsk fag- og yrkesopplæring, jf. opplæringslova § 23-3 og hvorvidt kvalifikasjonen er på NKR nivå 4A, jf. retningslinjene. Klager har dokumentert at han har fullført kvalifikasjonen «betonuotojas» i Litauen i 2025. Av vitnemålet til klager fremgår det under punkt «[l]ietuvos kvalifikacija lygis» at kvalifikasjonen er ført på nivå 3 i det litauiske kvalifikasjonsrammeverket (LTKS). Dokumentet under punkt «[e]uropos mokymosi visagyvenima kvalifikacija lygis» viser at kvalifikasjonen er ført på nivå 3 i EQF. Programbeskrivelsen på den litauiske kvalifikasjonsdatabasen AIKOS bekrefter at kvalifikasjonen er på LTKS/EQF nivå 3. Nivå 3 i det litauiske kvalifikasjonsrammeverket tilsvarer nivå 3 både innenfor EQF og NKR. Nivå 3 er følgelig på nivå under fag- og yrkesopplæring i Norge. HK-dir har derfor vurdert at kvalifikasjonen ikke oppfyller krav til «same nivå» etter opplæringslova § 23-3, og at kvalifikasjonen ikke kan sidestilles med norsk fag- og yrkesopplæring.
 - (16) HK-dir viser også til at direktoratet ikke har mandat til å vurdere arbeidserfaring eller kurs fullført etter oppnådd kvalifikasjon. Langvarig og relevant arbeidserfaring kan således ikke kompensere for manglende oppfyllelse av de formelle kravene etter opplæringslova.

5 Klagenemndas vurdering

- (17) Saken gjelder klage over HK-dirs vedtak av 19. november 2025. I vedtaket avslo HK-dir klagers søknad om godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring.
- (18) Grunnen var at klagers kvalifikasjon ikke oppfylte kravet til nivå og omfang etter opplæringslova § 23-3 første ledd. HK-dir viste til at klagers dokumenterte utdanning «betonuotojas» er innplassert på nivå under videregående i Litauen og at vilkårene for å sidestille utdanningen med norsk fag- eller svennebrev eller vitnemål ikke er oppfylt. Klager er uenig i at utdanningen hans ikke kan sidestilles med norsk fag- og yrkesopplæring. Klager har i denne sammenheng vist til flere års arbeidserfaring i faget.
- (19) Av forskrift 2. juli 2025 nr. 1462 om enkelte klagenemnder på Kunnskapsdepartementets område (heretter forskriften) § 6 følger det at klagenemnda «skal behandle klager om enkeltvedtak om godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring etter opplæringsloven § 23-3». Klagenemnda har i utgangspunktet kompetanse til å «prøve alle sider av saken», jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd første punktum. Dette omfatter både HK-dirs faktiske og rettslige vurderinger, herunder bevisbedømmelsen og skjønnsutøvelsen. Selv om klagenemnda har full kompetanse til å prøve alle sider av saken, vil det likevel ikke innebære en plikt, jf. Innst.O nr. 4 (1994-1995) s. 9.
- (20) Klagenemnda vil foreta en selvstendig vurdering av saken, både av det faktiske grunnlaget og den rettslige vurderingen som HK-dir har lagt til grunn for avslaget, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd.

- (21) Det rettslige grunnlaget for godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring er lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (heretter opplæringslova) § 23-3. Bestemmelsen lyder:

«Den som har utanlandsk fag- eller yrkesopplæring, kan søke departementet om å få ei godkjenning av opplæringa. Departementet skal godkjenne opplæring som har same nivå og omfang som den norske vidaregåande opplæringa og inneheld mange av dei vesentlege elementa i det aktuelle faget. Opplæring som er godkjent, er sidestilt med norsk fag- eller sveinebrev eller vitnemål.

Departementet kan gi forskrift om vilkår for godkjenning, saksbehandling, klage og om oppnemning av klagenemnd.»

- (22) Det fremgår av bestemmelsens første ledd at utenlandsk fag- og yrkesopplæring skal godkjennes dersom den utenlandske opplæringen har samme «nivå og omfang» som den norske vidaregåande opplæringen og inneholder «mange av dei vesentlege elementa i det aktuelle faget». Bestemmelsen oppstiller med dette tre vilkår som må være oppfylt for godkjenning av utdannelsen. Den må ha samme nivå, samme omfang og må inneholde mange av de vesentlige elementene i det aktuelle faget. Etter klagenemndas syn gir bestemmelsen videre uttrykk for at det må foretas en konkret sammenligning av den utenlandske kvalifikasjonen opp mot relevante, norske lærefag.
- (23) Etter bestemmelsens andre ledd er departementet blant annet gitt hjemmel til å gi nærmere regler i forskrift om vilkår for godkjenning og saksbehandling. Departementet har ikke benyttet denne kompetansen, og det foreligger dermed ikke nærmere vilkår for godkjenning eller krav til saksbehandlingen i forskrift.
- (24) I denne saken har ikke HK-dir vurdert om klagers kvalifikasjon oppfyller vilkårene om samme faglig innhold. Saken er avgjort av HK-dir på grunnlag av nivå og omfang. Spørsmålet som klagenemnda må vurdere er om klagers utdanning som «betonjuotojas» oppfyller vilkåret om «same nivå og omfang», jf. opplæringslova § 23-3.

5.1 Vurdering av nivå, jf. opplæringslova § 23-3

- (25) Etter opplæringslova § 23-3 første ledd kan enkeltpersoner søke om å få sin utenlandske fag- eller yrkesopplæring på tilsvarende nivå godkjent. Ordlyden begrenser ikke fagområdet for utdanningen, eller i hvilket land den ble gjennomført. Ordlyden «same nivå» gir etter klagenemndas syn uttrykk for at utdanningen som søkes godkjent må være plassert på et trinn i landets utdanningssystem som svarer til vidaregåande nivå i Norge.
- (26) Av forarbeidene til opplæringslova følger det at godkjenningsordningen var ment å omfatte utenlandsk fagopplæring på vidaregåande opplæringsnivå, altså nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), jf. Prop. 72 L (2015-2016) s. 42. Videre er det presisert at godkjenningen skal innebære en «verifisering av dokumentasjon, godkjenning av nivå og omfang og godkjenning av fagleg innhald». Forarbeidene til opplæringsloven sier derimot ikke noe om hvordan uttrykket «same nivå» skal vurderes ved godkjenning av utenlandsk fag- eller yrkesutdanning.
- (27) Når loven ikke gir nærmere veiledning, må vurderingen forankres i prinsipper som sikrer sammenheng og likebehandling i utdanningssystemet. I fagskoleloven § 7 er nivåvurderinger knyttet til kvalifikasjonsrammeverk. Forarbeidene til fagskoleloven presiserer at henvisning til nasjonale rammer og eventuelt til EQF-nivå gir en indikasjon på tilfredsstillende nivå for godkjenning av utdanningen, selv om det ikke er

et absolutt krav, jf. Prop. 47 L (2017-2018) s. 31-32. Når lovgiver på nærliggende utdanningsnivå har etablert kvalifikasjonsrammeverk som et legitimt og relevant vurderingsgrunnlag, tilsier hensynet til systematikk og koherens at samme tilnærming legges til grunn også ved tolkningen av opplæringslova § 23-3.

- (28) Videregående opplæring i Norge er plassert på EQF-nivå 4, og utenlandsk utdanning som er plassert på tilsvarende nivå i hjemlandets kvalifikasjonsrammeverk vil derfor som hovedregel ligge på «same nivå» som norsk videregående opplæring. En slik forståelse sikrer enhetlig praksis, forutsigbarhet og likebehandling på tvers av utdanningssystemet, og harmonerer med hvordan nivåbegrepet er brukt i øvrige deler av utdanningsretten.
- (29) Klagenemnda viser til at HK-dir har fastsatt utdypende retningslinjer/minstekrav for godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring, som er offentliggjort på HK-dirs nettside. Retningslinjene ble oppdatert 26. mars 2026. Klagenemnda forstår HK-dirs opplysninger i innstillingen til klagenemnda slik at det på vedtakstidspunktet fremgikk følgende av de offentliggjorte retningslinjene:
- 1) Kvalifikasjonen må være formell og være utstedt av en ansvarlig myndighet.
 - 2) Kvalifikasjonen må være basert på slutført opplæring av minst 3 års varighet og inneholde minimum 1 års dokumentert praktisk opplæring.
 - 3) Kvalifikasjonen skal i stor grad bygge på kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er tilsvarende som beskrevet i NKR nivå 4A, tilsvarende som norsk fag – og svennebrev. Kvalifikasjonens yrkesfaglige profil er det avgjørende element i godkjenning om sidestilling.
- (30) Fagbrev, svennebrev og vitnemål fra yrkesfaglig videregående opplæring er innplassert på nivå 4A i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, jf. forskrift om NKR og EQF § 5 andre ledd. NKR er fastsatt med henvisning til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (EQF), jf. forskrift om NKR og EQF § 1. Hvert land knytter sitt nasjonale rammeverk til EQF og på denne måten kan nivået på to kvalifikasjoner fra ulike europeiske land sammenlignes via EQF.
- (31) I denne saken har klager dokumentert at han har fullført kvalifikasjonen «betonuotojas» i Litauen i 2025. Av vitnemålet til klager fremgår det under punkt «[l]ietuvos kvalifikacijų lygis» at kvalifikasjonen er ført på nivå 3 i det litauiske kvalifikasjonsrammeverket (LTKS). Dokumentet under punkt «[e]uropos mokymosi visų gyvenimą kvalifikacijų lygis» viser at kvalifikasjonen er ført på nivå 3 i EQF. Programbeskrivelsen på den litauiske kvalifikasjonsdatabasen AIKOS bekrefter at kvalifikasjonen er på LTKS/EQF nivå 3. Nivå 3 i det litauiske kvalifikasjonsrammeverket tilsvarer nivå 3 både innenfor EQF og NKR. Nivå 3 er derfor på nivå under fag- og yrkesopplæring i Norge.
- (32) På denne bakgrunn er det klagenemndas syn at kvalifikasjonen ikke oppfyller krav til «same nivå» etter opplæringslova § 23-3, og kvalifikasjonen kan derfor ikke sidestilles med norsk fag- og yrkesopplæring. Ettersom *alle* kravene som fremgår av opplæringslova § 23-3 må være oppfylt for å kunne sidestille en kvalifikasjon, er det derfor ikke nødvendig å vurdere om de øvrige kravene er oppfylt i saken. Nemnda vil likevel foreta en kort vurdering av hvorvidt kravet til «same [...] omfang» er oppfylt, i lys av klagers anførsler.

5.2 Vurdering av omfang, jf. opplæringslova § 23-3

- (33) Etter opplæringslova § 23-3 forutsettes det at opplæringen det søkes godkjenning av har «same [...] omfang» den norske videregående opplæringen. Etter HK-dirs retningslinjer (slik de fremgår på vedtakstidspunktet iht. innstillingen) innebærer dette kravet at opplæringen har minst tre års varighet og inneholder minimum ett års dokumentert praktisk opplæring.
- (34) Klager har oppgitt i søknad at opplæringen ble gjennomført i 2025. Det fremgår også av klagers vitnemål at utdanningen ble sluttført i 2025, og vitnemålet ble utstedt 17. september 2025. I lys av at klagers opplæring er blitt gjennomført på under ett år, kan ikke nemnda se at kravet til «same [...] omfang» etter opplæringslova § 23-3 er oppfylt.
- (35) I forbindelse med omfangsvurderingen har klager vist til at han har flere års arbeidserfaring innen faget. Nemnda bemerker at det som skal vurderes etter opplæringslova § 23-3 første ledd er «utanlandsk fag- eller yrkesopplæring». HK-dir har derfor ikke mandat etter bestemmelsen til å vurdere arbeidserfaring eller kurs fullført etter oppnådd kvalifikasjonen. Langvarig og relevant arbeidserfaring kan således ikke kompensere for manglende oppfyllelse av de formelle kravene etter opplæringslova. Dette utgangspunktet fremgår for øvrig av HK-dirs egne nettsider, hvor det påpekes at «[HK-dir] vurderer kun langvarig arbeidserfaring som var en del av den formelle opplæringen».

6 Vedtak

- (36) Klagenemnda for godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkesgodkjenning fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

26. juni 2026

Henrik W.
Bärnholdt

Kristin
Seehusen

Miriam Thea Josefin
Svenaues Bakken
Wallenborg

Øistein Frank
Sundli

Taija-Riitta
Blencke

Nemndsleder

Nemndsmedlem

Nemndsmedlem

Nemndsmedlem

Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur